

Forfatter: Kaalund, H. V.

Titel: EN AABEN HILSEN TIL HOLGER DRACHMANN.

Citation: Kaalund, H. V.: "EN AABEN HILSEN TIL HOLGER DRACHMANN.", i Kaalund, H. V.: *Samlede Digte*, udg. af OTTO BORGHSENIUS , 1898, s. 349. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kaalund01-shoot-workid89493/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Digte

EN AABEN HILSEN TIL HOLGER DRACHMANN.

„Hvergang med opspilet Mund Du ruller
Og truer og raaber: nu kommer jeg, nu!
Saa trækker jeg tavst paa min Skulder.

Den evige Ungdom, den evige Styrke,
Den vil jeg hædre og den vil jeg dyrke;
Men Braget, hvormed Du i Striden bryder,
Tillad mig, o Hav, som Svaghed jeg tyder!^{*}
Holger Drachmann: „Sange ved Havet“.

Fra Mastetoppen de raabte: *Land*,
Den nye Verden! — Ja vist: der laa den
som fordum Guanahani's Strand!
Alle Fantaster og Brusho'der saae den,
nogle med hallucinerede Øjne,
andre, som troede paa Skipperløgne;
det syntes en Spas at naae den.
Det gjaldt om at blive „første Mand“
og plante sin Fane paa den!

— Jeg saae ikke Andet end Himmel og Vand.
Det var Taagebanker, de tog for Maalet.
Jeg var kjed af Skuffelsen, kjed af Skraalet.
Denne pralende Blæsen Basun for det Ny
og overmodige Haan mod det Gamle
gjorde mig sky;
den begyndte næsten at vamle.

Ogsaa hos mig var Længslen stor.
Det var Menneskeslægten, vi havde ombord
med dens Drøm om Lykke,
med dens aldrig stillede Trang til at bygge
over alle gabende Svæig en Bro
mellem Aand og Natur, mellem Viden og Tro,
mellem *det*, som *er*, og *det*, som *skal komme*.
Men jeg maalte Fremskridtet Tomme for Tomme,
teede mig ikke ilter som Somme,
fulgte Mundheldet: „Tag den med Ro!“
og vented, til Fremtidsprofeterne
hældte Spyttet ud af Trompeterne.

Taalmodig gik jeg nede paa Dækket
og agted stille paa Fugletrækket,
beredt til at gribe hvert eneste Tegn,
naar det bare kom fra den rigtige Egn,
beredt til at hilse med Jubelpsalme
den ringeste drivende Gren af en Palme:

en slig med ukjendte Frugter paa,
som Kolumbus' Øjne en Gang den saae.
— Men jeg spejded forgjæves i Nætter og Dage:
det var, som vi dreves af Strømmen tilbage.
Der var noget, som hæmmede Skibets Gang,
mens Uvejrsfugle skrege om Masten.
Var det Sneglene, som under Kjølen hang?
Sad vi fast i en Grød af Sargassotang?
Eller „sejled vi med et Lig i Lasten“?
— Det faldt paa mit Sind med knugende Vægt:
Den er træt, den er syg, denne hidsede Slægt,
trods alle dens storladne Fagter
og Kommersen fra For og til Agter!

Da lød med Et din frejdige Røst:
som en Havørns Vinger den over mig bruste!
Der var Noget i den, som mig næsten beruste;
jeg fornåm som et Pust fra den anede Kyst!
Den syntes ej løjet — den lød ikke lavet —
den smagte af Havet!
Den tog mig fangen — *den* rev mig hen!
Men — nu er jeg atter mig selv igjen!
Og dog — dog: hundredfold hil Dig, Ven,
hvis ej jeg skuffes, hvis Du er Manden,
der virkelig skimter ved Himmelranden

den forjættede Fremtids gryende Dag,
ej blot for vort Land og dets dyre Sag,
men for al den Længsel, der sukker i Tiden
efter Menneskelykke som Maal for Striden!
Ja, lovet være din Fødselsstund,
velsignet Du selv, din Moder og Fader,
hvis som Løgnens, Lavhedens, Mørkets Hader
Du har stillet Dig paa den ærlige Grund
og skrevet for Alvor, som jeg det skjønner,
Dig ind blandt dit Fædrelands gode Sønner!
— Hvad paa Dybbøl Du saae ved den alfare Vej,
var et Syn, som selv maatte røre de Døde;
alle vore Hjerter fløj Dig i Møde;
i hvad der saa hændes: vi glemme det ej!
Det staar skrevet i vor Sjæl med luende Skrift.
Der er Spirer deri til Fremtidsbedrift!
— Vel ligge vi slagne, vort Flag har en Rift,
vort Land er søndret; men selv har Du sagt det:
hvor Du tumled Dig om paa din rastløse Færd,
hvor Du kom, overalt var det Navn, Du bær,
det, dit Fødeland gav Dig, endnu højagtet!
Saa knyt ogsaa dit nu helt til dit Lands.
— Her er koldt! Ja vist, vor Himmel er taaget.
Nu vel: saa varm os, giv Luften Glans;
Du har Ild i Dig selv — Du har Farvesans,
Du kan mér end blot glimre med Sproget!
Det Kunststykke agter jeg ikke saa stort!

paa et større Felt skal Du vinde din Sejer:
Her spørge vi om, hvad i Brystet Du ejer —
 om dit Hjerte er stort?
om det Spring, Du har gjort med din Skorstensfejer,
var som hans for dødeligt Alvor gjort
til Ære for Danmark, vor fælles Moder?
— Du har Lune som han, min kjække Broder;
hvor spiller ej lunt det danske Smil
igjennem din Præken om „Ole Pihl“.
Og „Hugget“, som Skipperen „gav dem med Øjet“,
 i Stormvejret over Rattet bøjet,
„gik“ ogsaa mig „gjennem Oljetøjet“!
— Jeg har jublet med Dig i det lystige Lag
og følt: Du kan tage et Kæmpetag.
Gjerne synker jeg selv som et Vrag,
hvis jeg vinder den Tro, at vor Slægt gaar i Møde
en Gjenfødselsstund, en Morgenrøde,
et Foraarsløvspring i Daad og i Sang!
— Men Ventetiden har været lang.
Man bliver mistroisk nu for Tiden
i al denne Surren af stærke Sjæle,
der stampe omkring paa høje Hæle.
Det er ikke nok med Næven i Siden
og Hatten paa Snurr at spille Gigant.
— Var Du ren som den skjæreste Diamant,
som gedigent Guld: Du maa taale en Prøve.
— Mindst vil jeg Dig din Hæder berøve!

Ære være den Krans, Du vandt!
Jeg beundrer din Kraft, dine store Vinger;
men hvor stærk Du er, ihvor højt Du Dig svinger
mod Et nedlægger jeg her Protest:
En Digter er ikke som Hav og Blæst!
Du siger: Dit Sind er som Vind og Bølge;
som Lunet vexler, saa maa Du det følge.
Men Vind og Bølge faar sjelden Ro,
de er lige troløse begge To —
saadan i Dag — og saadan i Morgen.
En Digter maa gaa for sig selv i Borgen:
Gjennem Jublen, Længslen, Vemoden, Sorgen
maa spores en Stræben stor og hél
efter Mér end at flyde med Svømmeblære
paa Overfladen af Verdens Ære —
spores en brændende Menneskesjæl,
der ej blot vil synes, men virkelig være.
Den er Digternaturens sande Juvel,
kun den tør han selv i sin Krone fæste.
Geniets Glimmer, Geniets Glans
er et Laan fra Oven, men ikke hans!
Han kan fejle som Andre og fare vild —
ja, jage en Stund med løbske Heste,
som om Farten gik ad Hekkenfeld til;
men gennem hans Liv og Strengespil
maa Grundtonen lyde: Han vil det bedste!
Ogsaa for ham er til de Bud,

de énfoldige, store: Ær din Gud!
vær sanddru! og elsk som dig selv din Næste!
Hvis ej, da er han et Stjernesked,
ja, mindre end det: en Raket, der knalder
og suser til Vejrs og blænder, men falder
tilbage i Mørket, hvorfra den gik ud.

Og hvor fik Du, Ven, dine Skrammer fra?
Stanley, der gik gennem Afrika
og banded sig Vej med en Vilje som Staal
de tusinde Mil i Kampen med Vilde
og blev graa før Tiden, men naaede sit Maal -
ja, *han* kan sige: Jeg er er en Mand!
„Gjør mig det efter, i Fald I kan!“
Men han siger det ikke — han tier stille.
Hovmod klæder selv Stærke ilde!
Du har nydt din Ungdom i fulde Drag.
Du fortæller det selv: Du har fulgt dine Lyster,
har aldrig skjælvet, var ingen Kryster,
— men paa hvilken Valplads stod dine Slag?
hvor er Sejren, hvoraf Du Dig bryster?
Du sværger ved Guldsporens Hjul paa din Hæl
og minder os om: at Adel forpligter —
nu vel! saa ram da ned med en Pæl
din egen Svaghed! opløft din Sjæl
til den Adel, hvortil Du sigter!
Af Naturen er Du begavet rigt,

dine Rhythmer ejer en mægtig Fyde,
de kan svulme og bruse, lokke og trylle —
jeg følte det alt ved dit første Digt;
jeg var med til først Dig at hylde.
— Og selv om Du ikke har sét det Land,
„paa hvis hvide Strand han sidder, den Mand,
som aldrig har svigtet, som aldrig har løjet,
som aldrig nedslag for Nogen Øjet“,
som kan hvad han vil, men kun vil hvad han kan —
ja selv om Du ikke saa vidt er fløjet,
jeg ikke blot haaber det, Ven, men tror:
Du er noget Mér end en Mester i Formen,
end en Æolusharpe, der spilles af Stormen,
end en nymodens eftergjort Asathor,
der fisker paa Skrømt efter Midgaardsormen.
— Du er virkelig stærk — Du *kan* blive stor:
en Pryd for dit Folk, en Fryd for de Mange,
der længes og sukker som jeg i Kvæld
efter nye Livskilders sprudlende Væld
og Vaarpust af evige Sange!

Uden Væklen og Frygt har jeg viist Dig i Spejl
dine Fortrin og Fejl —
jeg kunde ej lade det være!
jeg maatte det, skjøndt jeg er syg og træt:
det var Aanden, der drev mig, Kjære!
Held Dig, i Fald Du tør give mig Ret!

da voxer Du selv og din Ære!
En Spillemand er jeg ligesom Du,
graanet, men ung i min Sjæl endnu;
 -- om jeg er en Fusker i Faget,
 skal kjendes paa Harpeslaget.
Har jeg saaret din Stolthed, min stærke Ven,
saa er Du jo Mand for at slaa igjen --
 jeg under Dig Overtaget!
Ogsaa jeg har været en Gang Huron,
spanket omkring med vilde Miner,
som om mine Støvler var Mocassiner,
fordret en Verden for min Person;
men Livet lærte mig Resignation.
 Dog hørte Du ikke mig klynke,
 selv, naar jeg var nær ved at synke.
Gud ské Lov: jeg fandt i mig selv en Bund!
Er den lille, den er dog min egen Grund.
Er Du en Havørn og jeg kun Bien,
gaar din Bane vældig i Periferien:
 Et har for Dig jeg dog forud haft
 og det er den midtpunktsøgende Kraft -
 i Livet som i Poesien!

Vridsløschille, den 22de Februar 1878.

BRÆNDENDE SPØRGSMAAL.

(Marts 1879).

„Høsttiden endtes, her maa da ventes,
her maa da ventes paa Foraarsvind!“

Lakker det mod Nødgang? Ganger det paa Hæld?
Er der Sværdtid og Ulvtid ivente?
Eller sprudler nu iblandt os de livsfriske Væld,
hvorfra vi skal Foryngelsen hente?
I Dybet under Muldet skal jo Kilderne gaa
i mægtige Aarer, som Ingen endnu saae.
Er man stødt paa en slig under Lagene?
Eller venter man det først — én af Dagene?

Jorden skal erobres! Bjerge maa afvej'n!
Med Dampkraft vi suse hen ad Banerne.
Er der Foraar i Luften — lykkelige Tegn?
Kan vi stole paa Galet af Hanerne?
Jeg priser Enhver, som er tro mod sit Kald,
hvad enten det fører ham til Sejer eller Fald;
— men jeg afskyer de Hule og Flanerne
og gjør Front mod Kaos og Titanerne!

Man raaber paa det Nye — det Gamle er forslidt.
Hvordan staar det til med det Nærværende?
Farten er saa volsom. — Lad os sunde os lidt.
Et Overblik er muligt belærende.